

Megjelen hetenkint kétszer
szerda és szombat este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Satoralja-Ujnyel, főtér 9. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Apró hirdetéseknel minden garmond szó
4 fill., vastagabb betűkkel 8 fill.

Hívtérben minden garmond sor 30 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

ifj. Meczner Gyula
főszerkesztő.

dr. Perényi József
főmunkatárs.

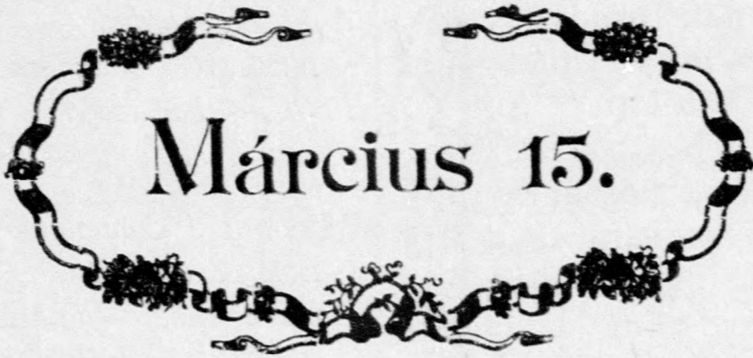
Előfizetési ára:

Egész évre 10 korona félévre 5 kor.
negyedévre 2.50 kor.

— Egyes szám ára 10 fillér. —

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknel minden szó utá
2 fill. Petit betűnél nagyobb, avagy disz-
betűkkel, vagy kerettel ellátott hirdetések
termérték szerint egy négyszög centim.
után 6 fill. — Állandó hirdetéseknel ár-
kedvezmény.

Március 15.

Több mint félszázada, hogy az az eget-földet rázó hatalmas orkán, mely a véres francia forradalomban Európán végig sepett, nem hagyta érintetlenül a szolgaság rabigájában sinylődő nemzetünket sem; örökké fénylő betűkkel véste be az alkotmányos szabadság után vágyó népek lelkébe a szabadság, egyenlőség, testvériség szent ígét. Az a tisztító vihar kiváltságokat szüntett meg s utjában minden szennyet magával ragadott, melyet régi idők addig összehalmozának.

Mi volt azelőtt Magyarország?

„Sok század óta börtön volt e föld, rab volt a nemzet, szolga volt a nép; szolgálja annak, ki maga is láncot viselt...“ Ország volt törvény, alkotmány nélkül; állam, egységes nemzet nélkül; nép, jogok és szabadság nélkül. A szabad gondolatnak szárnya el volt metszve; a nép nagyobb fele jobbágyi szolgálatban görnyedve, terhelve súlyos kötelességekkel: megfosztva mindazon jogoktól, melyek a polgárt mint embert a társadalomban és jogállamban egyaránt megilletik.

De a mi szolgaságunk gyászos korszakában is adott a Gondviselés nemzeti hősokeket, jeles férfiakat, kiknek keblébe a maga nagy lelkét lehelté bele. Megajándékozott olyan férfakkal, legendás hősokekkel, kiknek ihletett szívében az égő honszerem fátyla mindig magasan lobogott; akik lángkarddal egyik kezükben, a másikban az igazságnak s a szabadságnak trombitájával léptek a nemzetek elé. És amikor megszólaltak e barsonák, új életet hirdető hatalmas szavára, mint egy varázs ütésre fölpatantak milliók kezéről a rozsdás bilincsek zárai s csörömpölve hullottak alá a porba. Az elfáult, kiszáradt, de mindenkor tüzfógó lelkeket a mindent betöltő szabadság, égi szikrájával lánggra gyújtotta; évszázados tepedéséből felrészta és erejének s hivatásának öntudatára ébresztette a mély lázálomban szendegő nemzetet.

Szabaddá lett a sajtó, a szó, a gondolat; a hon ujjá alapításának fenséges munkájában ledőltek az osztályuralom válasz-

falai, a rabság igája alól felszabadultak a jobbágyok, megoszlott a teherviselés, A márciusi 12 pontban lerakattak függetlenségünk és állami életünk szabad, békés fejlődésének legfőbb biztosítékai.

Van egy ige, egy világitó eszme, mely kísértő lélek módjára jár közöttünk és fogva tartja lelkünket; mely a magyarral egy időben született. Valahányszor hazafias ünnepélyeken részt veszünk, önkénytelen is érezzük, hogy varázshatalma alatt állunk; látjuk, hogy ez eszme köré mindnyájan oda tudunk gyülekezni: ez a szabadság eszméje.

Hosszu, évszázados rothadásából a tetszhalott magyar nemzetet a nagyok szava keltette új életre, elernyedtestébe öntették először a szabadság, függetlenség megifjító, éltető lehetőségét. Két ország népe állt talpra s az addig széttagolt magyar nemzet egy közös eszményben: a honszeretet égő tűzében úgy összeolvadt, hogy testvéri szeretetben ölelkező karjait a pokol összes ördögei sem tudják többé szétválasztani.

Főlemelő, magasztos érzéssel telik meg lelkünk, hogy úgy áll előttünk ma is a márciusi hősoke emlékezte, mint a hazafiai önfeláldozás, az ősi erény s a szepölően tiszta jellemnek az idők végtelenébe bevilágitó példányképei. Az Ő dicső küzdelmüknek — melyben az ujjászületett nemzet reneszánsza alakult ki — legdrágább jutalma, mit a Gondviselés csak kiválasztott keveseknek ad, az: hogy nemzetük sorsát még a sirontúl is igazgadják, kiknek halhatatlanságuk voltaképpen haláluk pillanatában kezdődik.

A teremtés műve hasonlítható ama dicső alkotáshoz, melyben a magyar história örökfényű lángelméi, nagy heroszai reánk a legdrágább örökséget hagyták: a szabad, független Magyarországot.

A lelkesedés szülte tettekben követendő példát mutattak nekünk, miként kell ezt a földet szeretnünk, „melyen annyiszor apáink vére folyt, amelyhez minden szent nevet egy ezredév csatolt.“ Az aradi, világsi Gol-

gotán kisenvedettek nemes példái ama böles tanulságot rejtik számunkra, hogy hasonló súlyos körülmények között a haza oltárára fel kell raknunk legdrágább kincsünket is.

Tündöklő meteorok s örök idők tüneményes alakjai voltak ők, kik nemzetünk nagysága s előhaladásáért megváltói munkát végeztek, mely egy emberöltő munkásságának is sok lett volna; a vérpadon vagy a keresztfán martyrhalált szenvedtek; mindmegannyi Mózes a magyarságnak, kik a szolgaság Egyiptomból kihozták s bevezették az alkotmányos élet szabad Kanaán földjére. Nevük és emléküket nemcsak a történelem muzsája véste föl éretáblájára, de maguk irták azt be eszméjükért élni-halni kész nemzetük szívébe.

Egyetlen gondolatuk, törekvésük, népek és nemzeteket átalakító mindenható ideálok: a szabadság volt. Nevüket ennek önfeláldozó hű szolgálatában tették magasan ragyogóvá s emléküket halhatatlanná. A nemzeti kegyelet emelte emlékjelükhöz mindenkor elzarándokol a honfi szív imádkozni; de legkivált a mai válságos napokban mikor látjuk, érezzük, hogy megnehezült az idők viharos járása felettünk.

Hazánk ezredévet átélt történetének lapjait forgatva, a fájdalom könyeket fakaszt szívből; mert nem akarva is látunk kell, hogy egészen boldog és egészen szabad a magyar soha sem volt. Még ama boldogabb korszakban sem, mikor a nemzet azon hitben ringatta magát, hogy alkotmánya ép és sértetlen s annak erős bástyáin belől szabadsága mindig védelmet talál: örömpoharába keserű cseppeket akkor is azok vegyitettek, kik-től jogosan sérelmei, bajai orvoslását leginkább remélte.

Ereje javát a magyarnak a századok viharában bel és külső ellenségeivel folytatott ádáz túsában, de főleg a törvényesség látszata s az alkotmányosság életfájának izmosodó törzsére mért súlyos csapások elhárításában kellett kimerítenie.

Mig egyik kezében karddal a félhold terjeszkedését akadályoz-

ta, másik kezével — mint a nyugoteurópai eszmeáramlatok keleti védőbástyája — megvédelmezte a nyugati népek civilizációját. Ereje és ideje semmi vagy nagyon kevés juthatott arra, hogy saját honában a tudomány fejlesztését s a nemzeti haladást biztosító gazdasági és ipari intézmények, vállalatok létesítését munkábevehette volna. A meglevő, békés viszonyok alkotta közhasznú intézményeket keletkezésük csirájában vagy kezdő fejlődésük stádiumában a rákövetkező háborus idők pusztító szele egészen lerombolta.

Ez a föld, melyen minden halom a vértanuk esonthalmazából emelkedett, akiknek drága hamvait szárnyain a szellő elhordja szerteszt; ez a véresóvel termékenyített hazaföld idegen lett rájuk nézve s mint az éden kóbor gyermeke nem lelték többé honjukat e hazában. Hiába nézték hazájok kincstermő bérceit, vagy az aranykalászt ringató rónaságot, öröm és vigaszt nem nyujtottak már ezek... bucsut vettek a viszont nem látás tudatával az anyaföldtől, melynek oltárképével s a lemondás fájdalmával szívében kibujdos-tak, hogy soha vissza ne térjenek... Mint a kesergő Márius Karthágó romjain, úgy sirtak e nagy lelkek is az elveszett boldogság s a haza szebb jövődjéhez fűzött reményeiknek porba dőlt omladékaiban.

De azért hitét és reményét a magyar nemzet soha sem vesztette el. Ha idők folyamán a hatalom láncot is vert kezére, lábára, ha szabadságától meg is fosztotta, ha el is lehetett tőle tiltani s rabolni mindent: de azt az egy jogát, hogy szomorú sorsa fölött legalább bánatát s keserűvét imában, dalban fejezze ki-nem veheti el tőle soha senki, sem!

Hosszu ezer év viharával dacolt ősi alkotmányunkon vérző sebet ejtett újból az a kéz, melynek munkája közel négyszáz éves önvédelmi harcunk eseményein vörös fonalként húzódik keresztül; fölszaggatta újra hegedő sebünket az a kéz, melytől gyógyítását vártuk. Midőn reményeink és vágyaink elborult

láthatárán vészfelhők tornyosulnak, felsíró lelkünkbe belemarokol újból az a sötét kéz, hogy megfojtja keblünk legdrágább magzatát, melynek élete örök és halhatatlan: a szabadságot.

Az öt világrész nagy területén nem találunk nemzetet, mely a hatalom birtokosát olyan tulajdonsággal, hűséggel, hűséggyal, mint a magyar. Van-e még nemzet, mely akkora rajongással venné körül a koronát; hol van az a nemzet a magyaron kívül, mely egy egységes nemzeti állam kiépítése szempontjából legfontosabb, életbevágó érdekeit alája helyezi a trón — Magyarországot az összbírodalomba bekebelezni vágyó törekvéseknek? Hol van az a nemzet, mely oly mélyre sülyedt volna a hyperlojalitás fertőjébe, mint a magyar?

Bizvást elmondhatjuk: egyetlen egy sincs és így e nemben vezető nép vagyunk.

A tapasztalat megtanított a multból, azóta az események logikája lépten-nyomon igazolja, hogy minél nagyobb szeretettel ragaszkodott a nemzet a dynasztiához, a bécsi kéz a szeretet viszonzásául annál erősebb korhácsütéseket mért reája és annál bátrabban furta be magát e nemzet viruló életfájának gyökereibe, hogy lassan bár, de biztosan elpusztítsa.

Nem egyszer csaptak már össze e nemzet feje fölött a vésszes hullámok; sorsa földi intézőjétől nem egyszer sodortatott a megsemmisülés örvénye elé — és csodák-csodája: mikor az legnagyobb veszélyben forgott, az égő honfiérzelem a haza minden fiát egy testté forrasztotta; titáni küzdelmek árán a háromszintű lobogót diadalról-diadalra, győzelemről-győzelemre vitte és megteremtette az új Magyarországot.

Történeti bizonyosság, hogy: él magyar, áll Buda még!

Ezt hirdetik ma, a nagy lánc-törő nap emlékünnepe a hármas hegy s a négy folyó mentén mindenütt, hová a magyar kultúra bevilágít; hol a forró érzések magasra csapó hullámárjából Árpád zengzetes nyelvén emelkedik hó imánk a magyarok Istenéhez. A márciusi ifjak által képviselt eszme kikelt sirjából újra, szárnyat öltött s diadalutjában föltartóztatlanul halad előre és mint egy magasán égő szív, lobogó lángjával mértföldekre bevilágítja maga előtt az utat. A belőle kiáradó világosság, a kisugárzó melegség utat talál most már nemesak a magyar, de a köztünk élő, velünk érző idegenek szívéhez is.

Ahogy az égi harmat az el-tikkadt, szomjas földnek hervadó virágát mindig felfrissíti, így kelti új életre s termékenyíti meg a szivekben elhintett eszmék magvait is, hogy annak világossága és melegsége minél dusabb lom

bot, viharedzett törzset neveljen közszabadságunk fáján.

E napon, szép március idusán akármerre nézzünk, lelkesedés hevében izzó emberek táborát látjuk feltűnni; bármerre tekintünk, a szabadság szelöje a hősök hangját hozza fülünkbe s bármily lassan suttogja is, szívünk azért meg fogja hallani.

Érezzük szívünk dobogásán, vérünk lüktetésén s szemünkben a fájdalmas visszaemlékezés könyeinek ragyogásában, hogy a 48-as eszméknek csodás ereje, hódító hatalma ma ugyanaz, mint volt 58 évvel ezelőtt.

Akkor a népszabadság zsoltárosainak, rabok leszünk vagy szabadok hívó szavára csak egy maroknyi nép, ma azonban milliókra nőtt regiment diadalmos csaták megszentelt emlékjele mint egy ember áll talpra s küzdve-küzd azon hatalmi törekvés ellen, hogy egy független ország felvirágzását, milliók boldogulását történeti alapon jogosultsággal nem bíró akaratok akadályozzák.

Földre van sujtva az élő igazság, nyomorog és szenved a haza; porban hevernek mindama jogok, melyeket a negyvennyolcas véres harcok árán hódított vissza az ármány kezéből. Ennek vissza szerzésére kell most minden erőnket összegyűjtenünk. Ha ez új szabadságharcban a nemzet össze tud forrni egy egységes, munkás, hatalmas ellentálló táborba, úgy nincs olyan erő, hatalom, mely a szabadság jegyében folytatott küzdelmét a multban kipróbált s sokszor célra vezetett eszközökkel: pénzrel vagy fegyverrel letörni tudná.

A hatalom megnyithatja a sokat ígért „nyomor és szenvedés“ minden kigondolható zsilipeit; a törvényes jogáért s alkotmányáért küzdő nemzet fölvertézve magát a jog, törvény és igazság védő paizsával: fölemelt fővel néz szembe minden veszélylyel, mert küzdelmének hódító utjában többé feltartóztatni nem lehet.

A magyar nemzetnek „ha volt is sok s nagy vétke, büntetését már átszenvedte ő; de erénye is volt és jutalmat érte még nem nyert... jutalma lesz majd a jövő!“

Kalotaszegi András.

1906. Március 15.

Március idusát — még hatvankilencben — Igy jeleztem egyik, akkor irt versemben, „Március 15, szabadság hajnala! Milliók reménye! szabadulás napja!... Tiszta kék egeden feltűnt szívárványunk* Be hamar beborult!... hamar be fedte a Feledés fátyola.“

Most napod borult be —
Kedves magyar Hazám!...
Fölt nélkül, ragyogón
Ki sem süt már — talán?!

*) 1848 márc. 15-én Pozsonyban, — keletfelé nézve, — szívárvány látszott.

Minék is sütné ki?!
Hogy e szégyent lássa!...
„Most a magyar Haza
Sirját magyar ássa!“...
Nyomorultabb sorsban
Nemzet e világon
Nincs, a ki mindent csak
Idegentől várjon!...
Ki annyi ujoncot
S pénzt adna évente,
Anélkül, hogy azzal
Ő rendelkezhetne...
A ki maga adná
Német Commandóra
Fiait, — bár tudja:
„Az a megrontója!“...
Mert mit a Commandó
Beléjek csepegtet,
Haza hozzák — játszva —
A német szellemet.
És itthon terjesztik,
Sőt germanizálnak...
Igy gyúrnak át magyar!
Osztrák katonának,
A kik jelenleg is
A nagy sirásoknak,
Fedezetül menni
Kényszerítve voltak...
Magyar! gyászba borult
Március ez neked!...
Negyvennyolcra e kép
Igen emlékeztet...
De hát csak kitartás,
Türelem emberek!...
Vég nélkül nincs semmi, —
A balsors sem lehet...
Id. Bajusz József.

1906. Március 15.

Ötvennyolc év előtt egy nemzet állott talpra e napon. Megindult a szivekben a pezsgő vérkeringés s belopózott a kiolthatatlan vágy a szabadság után. Lehullott a bilincs a szolganép kezéről s fegyvert kovácsolt belőle a haza és a szabadság elleneinek rémületére.

E nap volt dicső kezdete a megindult véres időknek, melyek minden gyásza, minden szomorúsága kevés volt arra, hogy e nap gyönyörét kiírta a nemzet szívéből.

S ez a nap ötvennyolcszor ujult meg újra. Öröm és bánat napjaiban visszagondolt erre a magyar s minél nagyobb volt szomorúsága, minél kevesebb a reménye, annál buzgóbban ünnepelte.

Akkor azt hittük, hogy szabad lett végre nemzetünk s az elnyomtatás nehézsége napjaiban sem hittünk a ránk borult sötétségnek. Előttünk akkor is e napnak fénye ragyogott. Éreztük, hogy vissza fog az újra térni, vissza véráldozat nélkül is, hisz nem lehet, hogy annyi szív hiába onta vért.

Két évtized mult el e hajnalhasadás után, nehéz próbák ideje. Boldogan lélegzett fel a nemzet: király és nemzet újra megértették egymást s ez időtől fogva igaz büszkeséggel ünnepeltük azt a régi, azt a dicső márciusi napot.

Régi idom elmúlt,
Most másképen fordult,
Szomorú az én sorsom...
Tehát korán örültünk. Az a szabadság, amelyet a dicső vértanúk küzdöttek ki, ma újra nincs sehol. Megnyirbálva, szárnyaszegetten vergődik s csak most vesszük észre, hogy eddig is csak kegyelemkenyé-

ren tengődött. Csak a mi boldogságban elvakult szemünk látták ragyogónak, magasröptűnek.

De lehullott a hályog szemünkéről. A szolgálócok csörgése, az erőszak túlkapásai kijózanították a nemzetet és sokszoros fájdalommal érzi veszteségét.

Tegyük félre e napon a szemrehányásokat. Ne keressük, kik voltak okai e csalóka álomnak. A gyűlölködés üszke mindig itt kísért közöttünk s csak arra való, hogy bennünket gyengítve kiszolgáltasson elleneinknek. Nem az ő hibájuk, hogy reánk törnek újra, mi vagyunk elgyengülésünk valódi okai.

Hogy fogadtuk törvényeink láb-bal tiprását? Tettünk értük valamit? Némán türjük az erőszakot, tehetetlen düh emészt bennünket s átkozzuk azokat, akik erőtlenségünk tudatára ébresztették nemzetünket.

A külföld gynomosollyal nézi vergődésünket s elleneink diadalmában usznak.

Hol van az a dicső idő, mikor e napon az egész nemzet egyet érezve úgy ébredt fel, mint egy gyermekét védő királytigris, hogy megfojtja, ha kell, gonosz támadóját? A megalkuvás kufár szelleme hatja most át a sokaság szívét s boldog volna, ha a szabadság szétronnyolt leplébe békén beburkolóznának.

Ez a nemzet nem tud, vagy nem akar újra feltámadni. Pedig érzi és tudja, hogyha most a hatalom embe-rei ellenállás nélkül garázdálkodhatnak nemzeti kincsünkben, szent törvényeinkben és alkotmányunkban, elvesztek azok örökké. Nemzet, mely jogaiért nem tud áldozni és lelkesedni, nem is méltó azokra.

Vagy csak a vihar kitörését előzi meg ez a rettenetes némaság? Az a perc talán, amelyben ellenfelét szemléli az ugrásra kész nemes vad? Az a rezdületlen tengerfelület, mely a hullámhegyek tomboló játékát megelőzi?

Oh bárcsak az volna!

Ha igen, ez az ötvennyolcadik március idusa jeladás legyen a nemzeti erő ellenállhatatlan megnyilatkozására. Kialtsa ki egy szívvel, lélekkel a nemzet, hogy megtelt a pohár s élethalálharcra is kész lábál tiport alkotmányának visszavivására. Tadjon a földből milliója bár a szabadságtipró szuronynak, inkább elpusztul, semhogy rab gyanánt éljen ezeréves hazájában!

Félre a kishitűséggel, az egyetlenségével, a hatalmi vágygal és irigységgel. Szolga nép fölött nem dicsőség a vezető szerep. Minden nagy segítsen először szabadá tenni a hazát s ebben mutassa meg nagyratermettségét. S ha ők megindulnak előre kezét fogva, népünk milliója lép nyomukba s eilenállhatatlan erőt és tekintélyt kölcsönöz minden szavunknak és tettünknek, mely a haza szabadságát és boldogságát akarja visszaszerezni!

Ilyen legyen a mostani március idusa!

Andor Károly.

— márc. 14.

Válasz. A „Felsőmagyarországi Hírlap“ megkritizált bennünket, hogy mi Pallavicini őgrófot — főispánnak mertük írni s mert Sátoraljauhelybe érkezett jeleztük, — a hatás kedvéért elhallgatta azon híradásunk folytatását, amely ekkép szólott: „s a kezelő- és segéd tisztviselők, valamint a vármegyei szolgaszemélyzet fogadását március 8-ára tűzte ki.“ — Ezen közleményünk a Fm. H. észjárása szerint nem jelent egyebet, mint a mindenkori hatalommal való kitartást.

Lehet hogy a „megyefőnök“ elnevezés jobban tetszett volna a Fm. H.-nak, de ha a fővárosi független-

RUM, COGNAC és TEA

nagy választékban és jutányosan kapható

HRABÉCZY KÁLMÁN gyógyszerüzetében (DROGERIA.)

Sátoraljauhely, Fötér.

ségi lapok, többek között a „Független Magyarország” a vasárnapi számban a szegedi főispánt, a „Pesti Hírlap” keddi számában Nagy László szatmári főispánt és nem megyefőnököket említi, úgy talán mi sem hódoltunk kifejezésünk által a hatalomnak — annál inkább sem, mert mi a Fm. H. szójátékait eddig sem találtuk követésre méltóknak; hogy pedig híreink közzé felvettük azt, hogy Pallavicini főispán Sátorajauhelybe érkezett s ebből folyólag fogadni fogja az említett tisztviselőket, ezzel senkit kitüntetésben nem részesítettünk.

De úgy látszik ebben a szomorú időnkben a Fm. H.-ot emlékező tehetősége is cserben hagyta, mert arról is ír, hogy két évvel ezelőtt Hadik Béla grófot részesítettük ilyen kitüntetésben; — tartozunk az igazságnak meg Hadik Béla grófnak is azzal a kijelentésünkkel: hogy ez sem igaz! mert bár épen olyan nagy tisztelői voltunk Hadik Béla grófnak akkor, mint vagyunk ma is, mindamellét épen az ő kívánsága folytán a hasonlir közléseket mellőztük.

S végül még egyet, ne oktasson bennünket a Fm. H. sem szójátékaira, sem hazafiságra; nézzon szét a saját portáján s nézze különösen azt a „fregoli” játékot, amit egy hazafias közönségből álló bizottság határozatával játszik, mert az talán mégis nagyobb hiba: ha valaki egy bizottságban magává tesz egy határozatot s három nap mulva ugyanannak a határozatnak erejét gyászkeretes cikkben igyekszik leszólni — azért, hogy a „tisztelet polgártársaim” előtt talán nagyobb hatást érjen el.

Van már alispán. A Zemplén vármegyében gyászos véget ért Kispál helye nem maradt sokáig üresen. Örgróf Pallavicini megkereste az utódot s kinevezte a vármegye főjegyzői székébe dr. Kazay László, Borsod vármegyei I. aljegyzőt, akit egyszerűsmind az alispáni teendő ellátásával, tehát az egész központi közigazgatás vezetésével is megbízott s aki mint helyettes alispán, funkcióját március 12-én meg is kezdte. — Minthogy a vármegyei kinevezett tisztviselőnek az volt az óhajuk, hogy Kispál eltávolíttassék, ezt már elérték, Anynyi bizonyos, hogy Borsod vármegyében viselt szép állását kár volt csak úgy blindre felcserélni egy másik vármegyében ideig-óráig tartó előléptetéssel. — Az új vendégnél márc. 12-én d. u. 4 órakor a vármegyei segéd- és kezelő tisztviselő Bodeczky Ede főlevéltárnok vezetése alatt bemutatkoztak. Bodeczky elmondta, hogy a kezelőtisztviselő im bemutatkozna és szolgálatlétre jelentkeznek. Az új közigazgatási vezérferfi mély meghatottsággal fogadta újdonsült vállalkozásában a segédtisztviselőket s körülbelül ezeket mondotta: „Igen örvendek, hogy voltak szivesek meghívásomra megjelenni, bár nem vettem volna zokon azt sem, ha tartózkodók maradnak; én Borsod vármegyei tisztikarával karöltve ugyanezen állásponton voltam, és ellentálltam. Miskolcon 3 héttel ezelőtt alakítottuk meg a függetlenség kört, amelynek én jegyzője voltam. De belátva az ellentállás hiábavalóságát, saját meggyőződésemből és minden érdeke vagy előléptetés kizárásával, az itteni helyettes alispáni állást elfoglaltam. Később egy iratban ki fogom fejteni álláspontomat. Kérem az urakat, sziveskedjenek a többi tisztviselő uraknak is átadni tiszteletemet, különösen az érdemekben dús méltóságos Dókus Gyula alispán úrnak. — Adja Isten, hogy az én itteni működésem mentől rövidebb ideig tartson s mielőbb következzék be annak a lehetősége, hogy Zemplén vármegye összes tisztviselői visszatérhessenek hivatali állásaikba.”

Bucuzó főszolgabíró. Haraszthy Miklós főszolgabíró a következő le-

vélben bucsuzik a homonnai járás közönségétől: „A homonnai járás közönségéhez! Tisztelettel értesítem járásom közönségét, hogy főszolgabírói állásomról mai napon lemondottam. Velem együtt lemondott állásáról Gosztonyi István szolgabíró ur is. Mándy István tb. főszolgabíró ur pedig már ezt megelőzőleg nyugdíjaztatását kérte. Lemondásom oka az, hogy az immár beállott önkényuralom alatt egy pillanattal sem akarok szolgálni, mert lelkiismeretem tiltja, hogy Hazám törvényei ellen folytatott kormányzásnak végrehajtó közege legyek. Reményem, hogy nem sok időre bucsuzom járásom t. közönségétől. Nemzetünk szilárd ellentállásán elleneink minden ármánykodása hajótörést fog szenvedni; addig is, míg Hazánk sorsának jobbra fordulása és igaz ügyünk győzelme után újra elfoglalom majd állásomat, Isten áldását kérem mindnyájukra.

Utóhangok.

— márc. 14.

Lapunk utolsóelőtti számának vezércikkében méltattuk a törvényhatóság kebeléből alakult 100-as bizottságnak a vármegyei kezelő tisztviselőkre vonatkozólag, valamint a város képviselő testületének a március 3-iki közgyűlésben, a 100-as bizottságával elvileg teljesen egyező értelemben hozott határozatait. A legszigorubb tárgyalagossággal bíráltuk el az eseményeket, és arra a konkluzióra jutottunk, hogy úgy a százasbizottság, mint a város képviselőtestülete másként nem határozhatott, mert az adott viszonyokat tekintve ha a kezelő tisztviselőkre, a kinevezettekre és a városi tisztviselőkre valamint a szolgaszemélyzetre vonatkozóan a renitenciában való további megmaradást mondja ki: a viszonyok mérlegelése után vétett volna a közérdek ellen.

Okfejtéseinket megismételni nincs szándékunkban; de mert utóhangok emelkedtek — még pedig olyanok részéről a bizottsági és közgyűlési határozatok ellen, akik úgy a bizottságban mint a városi képviselőtestületben helyet foglalnak, akik szavazatukkal a kimondott s mindkét helyen egyhangulag hozott határozatokhoz hozzájárultak, — legalább is feltűnő, hogy hirtelen megfordították véleményüket és most meggyanúsítják a bizottság hazafias tagjainak érzelmeit, holott módjukban lett volna az előkészítő bizottságok által javasolt helyen beadott határozati javaslat ellen tiltakozó szavukat felemleni. Erthetetlen, hogy valaki, aki egy gyűlésen jelen van, a gyűlés által kimondott határozathoz akár szavazatával akár hallgatásával hozzájárul, vagy legalább is az ellen vétőjogát érvényesíteni elmulasztja, hogyan foglalhatja gyászkeretbe azt a dátumot, melyen az ő hozzájárulásával is jogerőre emelt határozat eredménye bekövetkezett?

Feltéve, hogy a vármegyei kezelő és segédtisztviselők s a város előjárósága továbbra is utasítottak volna az illetékes tényezők által arra, hogy a közigazgatás zavartalan menetének biztosítása ellenére, renitenciában maradjanak, bátorokunk kérdezni, ki vallotta volna kárát az ilyen intézkedésnek?

Mind a két fél, vagy jobban mondva mind a három.

A tisztviselők kárát vallották volna, mert állásaikból egyenkint sorba elmozdította volna őket a hatalom.

Azzal pedig, hogy a 100-as bizottság egyelőre gondoskodik róluk, a nagyszámú tisztviselők s családjaik sorsa még távolról sines biztosítva. A nyugdíj igény elvesztése olyan csapás a tisztviselőre, mintha egy birtokosnak feje felől a házat s lába alul földbirtokát ütik dobra. Mert a kibontakozás fejleményeibe ma távolról sem lehet belátni és ha meg-

ismétlődnék az a 18 éves korszak mely 1849 és 1867 közt lefolyt, akkor kitől, honnan nyerhetek volna segedelmet a kidobottak? A nemzet áldozatkésztségét hihetőleg még magasabb közérdekű igényelik majd a közel jövőben. A határozat tehát észszerű és böles volt.

Kárát vallotta volna egy ellentétes határozatnak e vármegye és a város nagyközönsége, mert a közigazgatás teljes megakasztása, vagy illetéktelen s ahhoz nem értő kezekbe való átbozsátása kiszámíthatlan veszteséget okozott volna anyagilag.

Végül kárát vallotta volna a harmadik faktor is, maga a 100-as bizottság s a város képviselőtestülete, mert oly óriási erkölcsi felelősséget kellett volna ellenkező határozat esetében magára vennie, a mely alatt lehetetlen, hogy meg ne tört volna, különösen ha a helyzet még rosszabodni talál.

Kár tehát ünnep után kántálni és jogfeladásáról, csatavesztésekről regélni. Sőt ellenkezőleg, kezdettől fogva nem kellett volna megengedni a kezelőknek a renitenciába való bevonását, mert akkor sok keserűségtől és kártól menekültünk volna meg már eddig is, és egyetlen idegen sem piszkált volna itt az orrunk alatt.

A renitenciát érvényre juttatni a fogalmazó személyzet van hivatva; ez pedig a legnemesebben viselkedett.

A bizottság s a képviselőtestület igen bölesen határozott, most már kár utána jajveszékelní s különben is akkor lett volna helyén való a 99-taggal szemben kimondani a 100-iknak a maga véleményét. Ha akkor elmulasztotta, most már nem használ az ügynek semmiféle utóhangokkal.

VÁRMEGYE ÉS VÁROS.

(Anyakönyvi kinevezés. Zubriczky Pál s. jegyző sókúti anyakönyvvezető helyettesé nevezetett ki s a házassági anyakönyvvezetésével, valamint a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbízottat.

(Hirdetmény. Miután Sátorajauhely város területén egy kőborló eken a veszetségi gyanuja hatóságilag megállapított, az 1888. évi VII. t.-cz.-hez kiadott 40,000. számú földmívelésügyi m. kir. miniszteri rendelet 188. §-a alapján a város összes kutyáira a mai naptól számítva 40 napi zárlatot rendelék el. Ezen idő alatt valamennyi kutya megkötvé tartandó vagy harapás ellen szájkossárral ellátva porázon vezetendő. A szabadon járó kutyák kiirtatnak és tulajdonosaik a hivatkozott törvény 154. §. i) pontja értelmében 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel, nem fizethetés esetén megfelelő elzárással büntetendők. Sátorajauhely, 1906. márc. 12. Rendörkapitány.

HIREK.

Március idusa.

Balzsamos illatu a tavasz levegője; a magasba emelkednek a szivek. A földbe vetett mag csirázásnak indul, hajtása a remény zöld színével tör elő a hideg földből. A feltámadás, az új életre kelés korszaka ez.

A mai helyzetben, mikor kicsiny és nagy, szegény és gazdag, — egyetlen egy kérdés megoldásáról gondolkozik, — ma csak egyetlen eszmének van helye és létjogosultsága. Ma, amikor fölemelkednek a szivek, gyorsabban lüktet a vér egy élni vágyó és élni akaró erős nemzet ereiben, — ma a sursum corda igéje illik az állapotokhoz.

Igen is, föl a szivekkel! A kényszernek, a nyers erőszaknak, a jogokat tipró hatalomnak minden erőlködése hiábavaló ma e nemzet közérzésével, felmagasztosult gondolkodásával szemben. Nincs olyan hatalom,

mely elfojthatná az igazság szavát, nincs annyi katona és zsoldár, mely felséges ünnepünk fényességét csökkenthetné, nincs annyi börtön, melybe egy egész nemzetet el lehetne zárni.

Föl a szivekkel! Ünnepeljünk. És ünnepeljünk is. Mint a szent őskor mártírjai, ha katakombákban, ha erdők, barlangok mélyén, rettegve de nem csüggedve, — mégis fogunk áldozni azon az oltáron, melynek fölírása ez: „hazaszeretet.”

Sátorajauhelyben márc. 15-én a város tanácsa által rendezendő ünnepély sorrendje a következő: Dél-előtt fél 9 órakor gyülekezés a városháza tanácstermében, onnan 3/49 órakor a küldöttségek a róm. kath. templomba mennek. Az itt tartandó ünnepi mise után a közönség az ev. ref. templomba vonul, ahol Fejes István főesperes imát, Korbély Géza ág. ev. lelkész pedig ünnepi szónoklatot mondanak. Istentisztelet a statusquo izr. templomban, esetleg a többi izraelita templomban is. — Délután 3 órakor gyülekezés a városháza előtt, ahonnan fél 4 órakor vonul a menet a Wekerle-térre. A Wekerle-téren a gyártelepi zenekar és dalárda vezetésével a Hymnust éneklí a közönség. Dr. Bánóczy Kálmán elszavalja Abrányi Emil „Márciusi eskü” című költeményét. A gyártelepi dalárda énekel. Dr. Buza Barna beszédet mond. Innen a menetet a gyártelepi zenekar hangjai mellett zászlók alatt a „Kossuth” emléktábla elé megy, ahol Farkas Andor szavalja dr. Buza Barna „1906 Március 15-én” című költeményét. Dr. Szirmay István ünnepi szónoklatot tart. A gyártelepi dalárda énekel s ezután a menet a gyártelepi zenekar hangjai mellett szétoszlik. — Este kivilágítás. Fél 8 órakor a városi színházban ünnepi vacsora, ahol Székely Elek polgármester megnyitó, Matolai Etele ny. alispán pedig ünnepi beszédet mondanak.

A sátorajauhelyi kegyesrendi főgimnáziumban. A főgimnázium tanári kara és ifjusága mint minden esztendőben, úgy az idén is méltókép megünnepeli szintén a szabadság emlék-ünnepét. Március 15-én dél-előtt fél 9 órakor a templomba vonul az ifjuság a tanári kar vezetésével. Az ünnepi misét Hám József főgimnáziumi igazgató mondja. Mise után a főgimnáziumi I. oszt. termében hazafias ünnep lesz a következő szép műsorral. 1. Kéles B. Rákóczi nyitány előadja a zenekar. 2. Ünnepi beszéd tartja Malátsik Lajos VIII. o. t. 3. Hubay: Talpra magyar. Éneklí az énekkar. Pósa L. Legszebb ének. Szavalja Virág Gyula VII. o. t. 5. Ivánfy: Kurucz nóták előadja a zenekar. 6. Szentirmay: Gyerehaza Kossuth Lajos; előadja az énekkar. 7. Váradi: Várjátok vissza Petőfit — szavalja Rónai Károly VIII. o. t. 8. Lányi: Hej Komárom cimbalom kíséret mellett éneklí Brószl Gábor VIII. o. t. 9. Kossuth induló — előadja a zenekar. Az ünnepélyre külön meghívókat nem küldenek szét. Az igazgatóság szivesen látja vendéggül a szülőket és a tanúgy barátait.

Sárospatakon március 15-én a főiskolai ifjuság, a haza gyászja miatt a szokásos estély és hangverseny elhagyásával 15-én délután 3 órakor tart ünnepélyt a főiskola imatermében. A főiskolai ifjuság az ünnepélyre nemzeti színű karszalaggal diszitve vonul fel.

A tóketerebesi állami elemi népiskola tantestülete f. évi március hó 15-én iskolai ünnepélyt rendez. Reggel 8 órakor isteni tisztelet a róm. kath. és gör. kath. templomban. Isteni tisztelet végeztével gyülekezés az állami iskola emeleti I-ső oszt. tantermében, ahol az ünnepély a következő sorrendben fog megtartatni: 1. „Hymnus”, éneklí a tanulók. 2. „Magyar nemzet”, szavalja egy IV. oszt. leány. 3. „Tavaszi elmúlt”, éneklí a IV-VI. o. tanulók. 4. „Talpra magyar”, szavalja egy IV. oszt. fiu.

5. Alkalmi beszéd, tartja *Schidek* Ágoston áll. tanító. 6. „Talpra magyar” éneklék a tanulók. 7. „Hazámhoz”, szavaija egy VI. oszt. leány. 8. „Kitárom reszkető karjaim” éneklék a tanulók. 9. „Előre”, szavaija egy V. oszt. fiú. 10. „Szózat” éneklék a tanulók.

— **Kitüntetett állatorvos.** A király öfelsége *Henk Imre* törvényhatósági m. kir. állatorvost a főállatorvosi címmel tüntette ki.

— **Áthelyezések.** *Rutkai Mór* m. á. v. műhelyfőnök Sátoraljaújhelyből hasonló minőségben Szolnokra, — *Szepesi Sándor* főmérnök, a m. á. v. zólyomi műhelyének főnöke pedig Sátoraljaújhelybe áthelyeztettek.

— **Változások egy újságnál.** A kassai „Napló” című ellenzéki napilap nagyváltásnak néz elébe. A lap főszerkesztője március 15-től kezdődően *Szalay László*, felelős szerkesztője pedig *Ferdinánd Gyula* lesz. A lap eddigi felelős szerkesztője, *Murányi József* ezentúl csak mint kiadó fog szerepelni.

— **Esküvő.** *Görgey Lajos*, takarékpénztári könyvelő folyó hó 18-án esküszik örök hűséget a szabolcs-megyei Keéken *Nagyváthy Annuskának*, a helybeli állami elemi iskola tanítónőjének, *Nagyváthy Ferenc* keéki ev. ref. lelkész leányának.

— **Hó és vihar Sátoraljaújhelyben.** A pár napi meleg tavaszi időt hirtelen szeles és hideg időjárás váltotta fel. F. hó 13-án itt is valóságos áprilisi időjárás uralkodott. Reggel hó borította a hegyeket, majd havas eső esett és szélvihar kerekedett. A felvidéken is mindenféle nagy szélviharok uralkodtak.

— **A színházi szezon megkezdése.** *Micsey F. György* a sátoraljaújhely—eperjesi színikerület igazgatója néhány nap múlva Sátoraljaújhelybe érkezik színtársulatával s f. hó 20-án megkezdí három hétre terjedő előadásait. A bérlőközönséget *Margitai* színházi titkár fogja személyesen is felkeresni s azért azon kérelmet intézi a régi bérlőkhöz, hogy helyeik fentartása iránt — a színházi hely megjelölése mellett — egy levelezőlapon nyilatkoznai sziveskedjenek. A levelező-lapokat szíveségből kiadóhivatalunk is továbbítja.

— **Eljegyzés.** Dr. *Rácz Lajos* ungvári orvos jegyet váltott *Reich Margitkával*, *Reich Lipót* lukai földbirtokos leányával.

— **Ajándék a fogháznak.** Értékes ajándékot adott a sátoraljaújhelyi kir. törvényszéki fogház új kápolnájának *Hiszem Kálmán* apát esperes, tőketerebesi plebánus. — A terebesi templom ugyanis pár év előtt kapott az *Andrássy* grófok bőkezűsége folytán rendkívül értékes és művészi becsű, góth stílusban kőből faragott főoltárt. Az előbbi oltárt, mely a régi magyar asztalos és fadaragó ipar remeke, az apát most a sátoraljaújhelyi kir. törvényszéki fogház kápolnájának ajándékozta. *Schweitzer* fogházfelügyelő már el is szállította az oltárt s most a fogházbéli asztalosok és aranyozók dolgoznak annak újra-átfestése, illetve átaranyszívására. A remek kivitelű művet, ha a kápolnában föl lesz állítva, érdemes lesz megtekinteni.

— **A meglopott főügyész.** F. hó 11-én reggel *Kiss János*, *Paksy József* kassai kir. főügyész inasa összedett egy csomó értékű tárgyat és 990 korona készpénzt, azután pedig megszökött. A feljelentés folytán kiadták a tolvaj urasági inas ellen az elfogatási és körözési parancsot, mely sikerre vezetett. A tolvaj inas másnap délelőtt két csendőr hozta be Kassára a rendőrség bünyügyi osztályára. Minden értékű tárgyat meg-

találtak nála, de a pénzből már 100 korona hiányzott. A tolvaj urasági inas *Zsarnón* fogták el a csendőrök, a hová szülei meglátogatására indult.

— **A szociálisták nemzeti ünnepe.** A sátoraljaújhelyi szociáldemokrata-párt is kiveszi részét a holnapi ünnepelésből. Este 8 órakor a „Magyar Király” szálloda tánctermeben *Petőfi* ünnepet rendez, melyen szavalkatokkal és alkalmi beszédekkel fogják megünnepelni a nagy napot.

— **Vesztett kutya garázdálkodása.** Folyó hó 11-én egy veszett-gyanusnak talált kutya a kőrona utcán megmarta *Glückman Lipót* helybeli gyári munkás *Zoltán* nevű 6 éves gyermekét. Azonkívül nekifutott több gyermeknek és felnőtt embernek is a kiken azonban testi sérülést nem ejtett, csupán ruhájukat tépte meg és cipőjüket harapta össze. A kis fiún kívül néhány kutyát és macskát is megmarta a veszedelmes eb, melyet nehogy nagyobb veszedelmet okozzon, az előhívott rendőr agyonütött. A megmarta kis fiút a rendőrkapitányság másnap este a budapesti Pasteur intézetbe küldte, a kiirtott kutya agyvelejét pedig a veszettség megállapítása végett a fővárosi bakterológiai intézetbe küldik. Az esetből kifolyólag a rendőrkapitányság folyó hó 12-étől kezdve negyven napi kutya-zárlatot rendelt el.

— **Öngyilkosság.** Folyó hó 13-án Alsó-Zsolnyonkai lakásán öngyilkosságot követett el *Petruska Béla* leleszpolyáni születésű, 30 éves, gör. kath. vallású fűrészgáryi felügyelő. Hozzá tartozói csak délután 2 órájában vették észre, hogy a diványon *Petruska Béla* élettelenül fekszik. Nyomban értesítették a rendőrkapitányságot, a honnan dr. *Stern Armin* városi alorvossal *Jureso Ágoston* rendőrbiztos ment ki a helyszínére. Az öngyilkos fiatal ember az asztalosok által használt chromsavas káliumot szerzett és azt vízben feloldva, megitta. Egy sörös pohár volt mellette, melynek csak az alján maradt egy kis méreg. A vörös kálium iszonyuan összeégette a száját és rövid idő alatt végzett a szerencsétlen fiatal emberrel, ki végzettséget tetté valószínűleg életuntagságból követte el.

— **Közgyűlések.** A sátoraljaújhelyi tisztviselők fogyasztási és értékesítő szövetkezete f. é. márc. 18-án d. e. 10 órakor tartja rendez évi közgyűlését. A sátoraljaújhelyi róm. kath. olvasókör ugyancsak folyó hó 18-án d. u. 5 órakor évi közgyűlést tart.

— **Behívják a póttartalékosokat.** Azok az 1901. és 1902. évfolyamhoz tartozó póttartalékosok, a kiket a múlt évben fegyvergyakorlatra be nem hívtak, most a katonai ügyosztály útján sürgős behívókat kaptak március 16-ára. A póttartalékosoknak a katonai ügyosztálynál kell jelentkezniük, a hol kézbesítik nekik a behívót.

— **Rejtélyes pince.** A honnani r. kath. parochia udvarán kutatásattak. A véletlenszerűen egy rejtélyes pincére bukkantak a munkások, amely pince szépen boltozott helyiség s hozzá egy hosszú kiépített alagut vezet. Ugy a pince mint az alagut a legjobb karban van, téglá és kőből van építve. Az alagut egy fordulónál le van omolva, aminek el-takarítása némi viláosságot fog deríteni a rejtélyességre. A plebánus dacára szép korának, maga sem tudja honnan ered ez a földalatti út, mert a parochia irattárában sem fordul elő semmiféle emlékezés erről. Tekintettel, hogy a templom és melléképületei több évszázad óta állanak a mostani helyen, nagyon valószínű, hogy ez valami buvó helye lehetett az ott működött papoknak, esetleg az egyház értékes tárgyai részére szolgáló rejtékely. Mindenesetre céljának kellett lenni, mert egy a helyiség mint a hozzá vezető ut építkezése már is világosan tanuskodik arról, hogy igen

fontos hivatása volt e rejteknek vé-szes időkben.

— **Hirlapírók vagyona.** A „Vidéki Hirlapírók Országos Szövetsége” címére újabb a következő adományok érkeztek be: A pécsi hirlapírók által *Lenkei Lajos* elnöke mellett rendezett estély jövedelme 390 kor. 50 fillér, a Pécsi Takarékpénztár 100 kor., a Győri Hirlap szerkesztősége 50 kor., a Torontálmegyei Takarékos Hítelbank (N.-Beeskerek) 50 kor., a Budapesti Artista Egyesület 20 kor.

— **Elkobozott karperec.** *Reichhard Armin* sátoraljaújhelyi lakos zárlatháztulajdonosnál egy magát Resti *Lidinek* nevező 25—28 év körüli nő egy 18 karatos régi, láncfonatos, gyöngyökkel ékített 16 gramm súlyú karkötőt kínált eladásra. — A karkötőt a rendőrkapitányi hivatalban igazolt tulajdonosa átveheti.

— **Kártékony rovarok pusztítása.** Helyenkor tavasz előtt a kertbirtokosoknak kötelességévé teszi a törvény, hogy a gyümölcsfákat a hernyóktól és más kártékony rovaroktól megtisztítsák. A hegyközség területén ezt a műveletet már kerestül vitték, most már csak a városban lakó kerttulajdonosokon van a sor, hogy a földmívelésügyi miniszter idevonatkozó rendelkezésére tegyenek. A hatóság intézkedett is ez irányban. Eppen ezért ez uton is figyelmeztetjük az érdekelteket közönséget, hogy fáikról a kártékony hernyók és rovarok, különösen pedig a hernyók fészkeinek letisztítása iránt intézkedjenek, mert akik március hó 20-áig e rendelkezésre eleget nem tesznek, azokat az ellenőrző közegek följelentik és a mulasztók büntetetté fognak.

— **Többszörös vékony vonással, vagy aláhúzással ellátott pénzes levelek felvételének eltiltása.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszternek 1906. február 20-án kelt 11062. sz. rendelete szerint, a közvetlen egymás mellett alkalmazott két vagy több vékony vonás, vagy aláhúzás is alkalmat adhat a pénzes levél oly kifosztására, melynek nyomai csak beható megvizsgálás mellett, vagy esetleg még így sem vehetők észre. A m. kir. postahivatalok tehát nem csak a vastag, hanem a két vagy több vékony vonással, vagy aláhúzással ellátott pénzeslevelek felvételét is tagadják meg.

— **Dunyk fivérek** cs. és kir. udvari fényképészek *sárospataki* műtermükben vasárnap, f. hó 18-án leveleket eszközölnek.

TANÜGY.

Március 15 s az iskolák.

E két szó, rövidsége mellett is nagyjelentőségű varázserővel bír s testvéri kapcsolatban van egymással. Március 15 a szabadság, újjászületésének napja: a plánta, a mag. Az iskolák a plánta s a mag befogadására szolgáló talajt képezik az egyszerű s könnyen alakítható gyermeki lelkekkel. Iskolavezetők: tanítók, tanárok a közvetlen szabadság-mag hintői, plánták ápolói s talaj megmivelői.

Tanító testvéreim! ti hozzátok szölok e szent napon; szívem melegtől áthatva, lelkem suglatától ösztönözve, arra kérék csupán: legyünk e napon egyek, magyarok; omoljanak le a felekezeti válaszfalak, melyek a multban március 15-ikét neglizálták s ünnepeljük meg március 15-ikét minden magyar iskolában. Zendüljön meg a gyermeki ajkon: „Isten áldd meg a magyart!” Visszhangozzák a falak: Rabok tovább nem leszünk! Csendüljön meg a tanító szívből jött s szívbe ható hazafias beszéde.

Bizonyítsa be a hazafias érzés tüztől kipirult gyermeki arc: Édes hazám Magyarország, nagy ünneped

van ma. Nagy és szent szabadságnak győzdelmi napja. Lesz-e lelked ezt a napot valaha feledni. Lesz-e lelked valaha még szolgává süllyedned?

Ha ezt teszük, amit pedig tenünk kötelességünk, úgy örökidőkre bevétük a gyermeki lelkekbe a honiránti rajogó szeretetet, függetlenséget; egészséges nemzedéket bocsátunk ki az életbe s kevesbitjük a *gyászmagyarok* számát.

Föl társaim, föl! míg nem késő. A haza hív. Kezünkben az anyag, karunkban az erő idomitsunk. Jó munkánk mellett jöhet aztán az ármány, legyőzi azta vaskar.

Homoky György.

IPAR ÉS KERESKEDELEM.

Meghívó. A sátoraljaújhelyi ker. társulat f. hó 18-án d. u. fél 3 órakor a város háza nagytermében tartja évi közgyűlését a következő tárgysorozattal: 1. Elnöki jelentés. 2. 1905. évi számadások. 3. 1906. évi költségvetés. Indítványok. E gyűlésre a társulat tagjait tisztelettel meghívja az elnökség.

Értesítés. Az *Omke* folyó hó 25-én tartja évi közgyűlését Budapesten a Tőzsdé új épületében. Ez alkalomból aközpont mérsékelt ármenet-terti jegyet bocsát a vidéki tagok rendelkezésére. Az *Omke* tagjai, kik ily jegyet igénybe venni óhajtanak, jelentsék ezt a kerület titkáranál, *Szabó Jakab*nál. Az elnökség.

A SZERKESZTŐSÉG ÜZENETE.

Kérelem. T. munkatársainkat és vidéki tudósítónkat felkérjük, hogy a március 15-iki ünnepélyekről lapunkat kimerítő tudósításokban értesíteni sziveskedjenek.

L. I. Olaszliszka. Sziveskedjék feltett kérdésével a sátoraljaújhelyi *Deutscher Adolf* horodgyáros céghez fordulni. Ők bizonyára szívesen adnak kimerítő értesítést.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
Ehler Gyula.

HIRDETÉSEK.

Könnyen elképzeltető,

hogy egy olyan szer, amely a szervezetet új erőforrásokhoz juttatja, azt képessé teszi arra, hogy fenyegetőleg fellépő betegségeknek hathatósan ellent tudjon állani. Ezt legkönyebben a SCOTT-féle EMULSIÓ használata által érhetjük el. A SCOTT-féle EMULSIÓ jó ízű és könnyen emészthető készítmény, mely legfinomabb gyógyszerkamájából készül méz és nátron hypophosphitok hozzáadásával. A csukamájolaj az egészséges, izmos hus képződését előmozdítja, míg a hypophosphitok az idegeket edzik és az életerőt fokozzák. A SCOTT-féle EMULSIÓ valódiságának jele a „hátán nagy csukát vivő halász” védjegy.

Kapható minden gyógyszerárban.

Ezen lapra való hivatkozásnál és 75 fillér levélbélyeg be- küldése ellenében minta üveg- gel bérmentve szolgál:

Dr. BUDAI EMIL

„Városi gyógyszerár”

BUDAPEST, IV., Váci-utca 34/50.

Egy eredeti üveg ára: 2 K 50 f.

Eladó butor.

6 fotel és egy diványból álló salon garnitúra eladó *Pintér István*nál Sátoraljaújhelyben (Kazinczy-utca.)

Kiadó lakás.

A Széchenyi-téren lévő 481. számú házamban (a kath. templom mellett)

3 szoba, előszoba, konyha

és hozzá tartozó mellékhelyiségekből álló emeleti utczeni lakás folyó évi május 1-től kiadó.

Reichard Gyula.

631/1906. tk. szám.

Hirdetmény.

Nagyruzska község telekkönyvi birtokszabályozás következtében az 1869. évi 2579. sz. szabályrendeletre képest átalakítottak — s ezzel egyidejűleg mindazon ingatlanokra nézve, amelyek az 1886. évi XXIX., az 1889. évi XXXVIII. t.-cz. és az 1891. évi XVI. törvények a tényleges birtokosok tulajdonjogának bejegyzését rendelik az 1892. évi XXIX. t.-cz.-ben szabályozott eljárás a telekkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan fogantatottak.

E czélból az átalakítási munkát hitelesítésére és a helyszíni eljárás a nevezett községben 1906. évi április hó 23. napján fog kezdődni;

Ennélfogva felhívtnak:

1. az összes érdekelt, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen, vagy meghatalmazott által jelenjenek meg — és az új tkvi tervezetek ellen a netaláni észrevételeiket — annál bizonyosabban adják elő, mert a régi telekkönyv átalakítása után a téves vezetéstől eredhető kifogásokat jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik.

2. mindazok, akik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átírásra az 1886. évi XXIX. t.-cz. 15—18. §-ai az 1889. évi XXXVIII. t.-cz. 5., 6., 7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják, vagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval elismerje és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogait ezen az uton nem érvényesíthetik és a bélyeg- és illeték elengedési kedvezményétől is elesnek és

3. azok, akiknek javára tényleg már megszűnt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszűnt egyéb jog van nyilvankönyvileg bejegyezve, — ugyszintén az ilyen bejegyzéssel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlését kérelmezzék, illetve, hogy törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

Kelt Gálszécsen, a kir. járásbíró-ság telekkönyvi hatóságánál, 1906. évi márczius hó 6. napján.

Kail Béla, kir. jbiró.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség n. b. tudomására hozni, hogy mindenemü ingatlanok vételét — eladását — bérbeadását, avagy bérbevételeit a legelőnyösebb feltételek mellett s a leg-rövidebb idő alatt közvettem.

Jóhírnevű vendéglőmben kítűnő asztali bor 34 krtól 40 krig, továbbá valódi hegyaljai szamorodni 1 frt 20 krtól 1 frt 60 krig kapható.

Weinberger Manó.
Sajóhely, Korona-u.

Hirdetmény.

A sátoraljaujhelyi tisztviselők fogyasztási és értékesítő szövetkezete, miután a folyó hó 11-re összehívott közgyűlése határozatképes nem volt

évi rendes közgyűlését

folyó márczius hó 18-án délelőtt 10 órakor tartja meg az állami elemi iskola tanácstermében, melyre a tagok azon figyelmeztetéssel hivatnak meg, hogy ezen közgyűlés, tekintet nélkül a megjelentek számára, határozatképes lesz.

Tárgysorozat.

1. A múlt évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása.
2. A zárszámadások megvizsgálása és a felmentvény megadása.
3. A mérleg megállapítása.
4. Az igazgatóság kiegészítése.
5. Felügyelőbizottság választása.
6. Netaláni indítványok.
7. A felszámolás kimondása.

A felügyelő bizottság által megvizsgált évi mérleg az üzlet-helyiségben ki van függesztve.

Sátoraljaujhely, 1906. márczius 13.

Az igazgatóság.

Faarverési hirdetmény.

A rudabányácskai volt úrbéres birtokosság a 66856/I/3—b. 1904. számú magas földmívelésügyi ministeri rendelettel nyert engedély folytán 28-35 kat. hold területen álló 1213 m²-re becsült tölgy s gyertyán tűzifaanyagát Rudabányácskán a községi bíró házában folyó évi márczius hó 29-én d. e. 9 órakor megtartandó nyilvános szóbeli árverés útján eladja.

Kikiáltási ár 2389 korona; a leteendő bántépnéz ezen összeg 10%-a.

A faanyag esetleg a kikiáltási áron alul is elfog adadni.

Az árverési és kihasználási feltételek megtekinthetők a sátoraljaujhelyi m. kir. járási erdő-gondnokságnál s Rudabányácskán az úrbéres elnökénél.

Urbéres elnökség.

Eladó földek.

A Szenczy Lila tulajdonát képezett és Sátoraljaujhely határában fekvő szántó és rétbeli illetőségek szabad kézből eladók.

Bővebb értesítést ad **Kossuth János dr. Sátoraljaujhely.**

Kiadó uri-lakás

f. évi május 1-től a város központján, első emeleten, teljesen elkülönített lépcsőház, előtér, előszoba, két terem, fürke, két szoba, konyha, modern kloszet. Javítások vagy átalakítások eszközöltnak.

Czim: megtudható a kiadó-hivatalban.

A	G	R	A	R	I	A
G	KÉRJEN					G
R	MINDEN					R
A	az					A
R	AGRARIA-tól					R
I	ÁRJEGYZÉKET					I
A	gőzcséplőkészletekről,					A
	benzinmotorokról és					
	== vetőgépekről. ==					
	Az árjegyzéket díjtalanul küldjük.					
	Levélczim:					
	AGRARIA, Budapest, Váci-ut 2.					
A	G	R	A	R	I	A

Oberndorfi répamag.

100 kg. leszállított ára 48 kor.
Gróf Teleki Arvéd uradalmában
posta: Koncza.
Magyar bikák, tenyésztóságok,
vetőmagtengeri.

Tk. 2111/1906. szám.

Hirdetmény.

Borsi, Nagytörönya, Kistörönya és Hosszuláz községeknek telekkönyvi betétei az 1886. XXIX., az 1889. XXXVIII. és az 1891. XVI. t.-czikk értelmében elkészítettvén és a nyilvánosságnak átadatván, ez azzal a felszólítással tetik közzé:

1. hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. t.-cz. 15. és 17. §§-ai alapján, ideértve e §-oknak az 1889. XXXVIII. t.-cz. 5. és 6. §§-aiban és az 1891. XVI. t.-cz. 15. §. a) pontjában foglalt kiegészítést is, valamint az 1889. XXXVIII. t.-czikk 7. §-a és az 1891. XVI. t.-cz. 15. §. b) pontja alapján eszközölt bejegyzések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlési kereseteket, azok pedig, akik valamely teher tétel átvitelének az 1886. XXIX. t.-cz. 22. §-a, illetve az 1889. XXXVIII. t.-cz. 15. §. alapján való mellőzést megtámadni kívánják, e végből kereseteket hat hónap alatt, vagyis 1906. szeptember hó 18-ik (tizennyolcadik) napjáig bezárólag ezen kir. törvényszék mint telekkönyvi hatósághoz nyujtsák be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, a ki időközben nyilvankönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, a kik az 1886. XXIX. t.-cz. 16. és 18. §§-ainak eseteiben, ideértve az utóbbi §-nak az 1889. XXXVIII. t.-cz. 5. és 6. §§-aiban foglalt kiegészítést is, a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, irásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis 1906. évi szeptember hó 18-ik (tizennyolcadik) napjáig bezárólag ezen telekkönyvi hatósághoz benyujtsák, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog;

3. hogy mindazok, akik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül a betétek tartalma által előbb nyert nyilvankönyvi jogait bármely irányban sértve vélik, ide értve azokat is, akik a tulajdonjog arányának az 1889. XXXVIII. t.-cz. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben felszólalásaikat tartalmazó kérvényeket ezen telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis 1906. évi szeptember hó 18-ik (tizennyolcadik) napjáig bezárólag nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után a betétek tartalmát csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvankönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek, akik a betétek szerkesztésére kiküldött bizottságnak eredeti okiratoikat adtak át, hogy amennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyujtanak, az eredetieket is ezen telekkönyvi hatóságnál átvehetik.
Kelt Sátoraljaujhelyben, a kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóságánál 1906. évi márczius hó 3-án.

Wieland, kir. törvszéki bíró

Női kerékpár

teljesen jó karban lévő,
jutányosan eladó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Női divatterem Sátoraljaujhelyben.

Van szerencsém a n. é. hölgyközönséget értesíteni, hogy folyó évi március havában, Sátoraljaujhelyben, a Korona-utcában újonnan épült dr. Roboz Bernát-féle házban, a mai kor igényeinek teljesen megfelelő

női divat-termet

nyitok és hogy a legkényesebb igényeknek is megfelelhessenek, műhelyemben egy fővárosi elsőrendű szabást és megfelelő munkaerőt alkalmazok, miáltal abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy mindennemű angol és francia divatu

ruhákat és felöltőket

saját legfinomabb kelméimből a legizlésebb kivitelben készíttetnek. Továbbá van szerencsém értesíteni, hogy divat-termemmel kapcsolatosan

női divat kalap és kész felöltő raktárt

is rendezek be a legválogatottabb újdonságokkal.

Becses pártfogásért esedezve maradtam

kiváló tisztelettel:

Klein Samuné.

Legalább 5 korona napikereset!

Házimunka kötő-géptársaság

részére keresünk, mindkét nembeli egyéneket gépeinkkel való kötésre. Egyszerű és gyors munka, egész éven át otthon. — Előismeretek nem szükségesek, távolság nem határoz, a munkát mi értékesítjük.

Házimunka-kötő-géptársaság
Thos. H. Whittick és Társa
Budapest, IV. Havas-utca 3-177.
Prág, Petersplatz 7-177.

Bérbeadó

a Fő-utca és Csalogány-köz sarkán építendő új házamban: a fő-utcai oldalon 3 modern bolt-helyiség; a Csalogány-közben pedig 2 mézárszéknek és 1 tejcsarnoknak alkalmas helyiség és pedig f. évi április hó 15-től.

Özv. Rosenberg Sámuelné,
(S.-A.-Ujhely.)

Acetylen világításhoz:

Legjobb minőségű római darabos calciumcarbíd 26. — K.
Legjobb minőségű római szemcsés carbíd 30. — K.

Arak 100 kg. tiszta súlyért, tehát csomagolási súly beszámítása nélkül, ingyenes csomagolással, azonnali készízetés vagy utánvét ellenében, pénztári engedmény és minden levonás nélkül.

Szállítunk legkiválóbb rendszerű **acetylenkészülékeket** és teljes **acetylen-világítási berendezéseket** is legjobban.

Állandó nagy raktár Budapesten. Gyors kiszolgálás.

SCHVARCZ JÓZSEF és TÁRSA

BUDAPEST, V., Váci-körút 26/a.

Kassa szab. kir. város tanácsától.

2048—1906. tan. sz.

Hirdetmény.

Kassa szab. kir. város abaujszántói szőlőtelepéről az 1906. év tavaszán eladásra kerül 20,000 darab két éves gyökeres furmint és hárslevelű borfaj-fásojtvány és 2000 darab különböző fajú csemege-szőlőjtvány. Ezen ojtványok Rip. Portális alanyra vannak ojtva. Eladó még 40,000 darab 2 éves gyökeres Riparia Portális vessző.

További értesítésekkel szolgál és megrendeléseket elfogad a telep felügyelője: **Puska Gábor, Abaujszántó.**

Kassán, 1906. évi február hó 28-án.

Münster Tivadar,
kir. tanácsos, polgármester.

HAZAI BANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG NÁDOR-UTCAI FIÓKJA

Alaptőke 15.000.000 kor.

BUDAPEST, V., NÁDOR-UTCZA 18.

Tartalék 1,225.000 kor.

Sürgőnyczim: Nádorutcai Házibank. Telefonszám: 86—01.

Biztos tőkebefektetés és legolcsóbb sorsjegyek

a Pesti Hazai Első Takarékpénztár-Egyesület új nyereménykötvényei.

Az első ciklusban évenként háromszor június 5, október 5, február 5

300.000

600.000

300.000

koronás főnyeremények

40.000 és 20.000, 50.000

és 20.000, 40.000 és 20.000

koronás melléknyeremények kerülnek sorsolásra.

Egy évi nyeremények összege:

1,571.000 kor.

Minden egyes sorsjegy

okvetlenül kisorsolatik.

A nyeremények főösszege:

32,221 300 korona,

a törlesztési huzások főösszege:

36,938.750 korona

mind az öt ciklusban.

A vevőnek a rendkívül előnyös nyereményhúzásokon való játék csak a vételár kamataiba kerül, mert a legkisebb nyeremény és a törlesztés huzásánál sorsolt nyereménykötvényért járó nyeremény-szelvény árfolyam-értéke jóval több, mint a sorsjegyek mai ára.

Minden egyes nyereménykötvény, illetve a kötvény kisorsolása esetén az arra kiadandó nyeremény-szelvény az összes nyereményhúzásokon végig — tehát 70 éven át — játszik, e szerint többször is sorsolható nyereménynyel.

A nyereménykötvényeknek biztosítékát az államnak, városoknak és községeknek nyújtott kölcsönök képezik és a törlesztések, valamint a nyeremények pontos kifizetéseért a Pesti Hazai Első Takarékpénztár-Egyesület összes vagyonával külön is kezkeskedik. Ezeket a nyereménykötvényeket adjuk:

a) készpénzfizetésre a mindenkori pontos napi árfolyamon darabonként 20 korona foglalót kikötve. A sorsjegyekre kívánatra igen jutányos feltételek mellett megfelelő előleget nyújtunk.

b) az 1883. XXXI. t.-cz. értelmében kiállított részletvekre.

18 havi 10 koronás, vagy 32 havi 6 koronás részletre.

1906. március hó 15-ig beérkező rendeléseknél intézetünk ezeken az áron árfolyamemelkedés esetén sem változtat.

Már az első részletnek postautalványon való beküldése után megküldjük a sorsjegyek sorozatát és számát tartalmazó törvényesen kiállított részletvet, melynek alapján a vevő azonnal megszerzi a kizárólagos játékjogot.

a) Készpénzfizetésre:

Hazai Bank Részvénytársaság Nádor-utcai fiókja,
Bpest, V., Nádor-u. 18.
Sziveskedjenek részemre a napi árfolyamon számítva készpénzfizetés ellen _____ darab Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesületi nyereménykötvényt küldeni. Mai postával küldök Önöknek foglalóul darabonként 20 koronát, azaz összesen _____ koronát, míg a hátralékos összeget sziveskedjenek utánvétellel beszédni.
folyószámlán hitelezni.
Kelt _____

A megrendelő neve: _____

(olvasható aláírás)

Pontos lakáscíme: _____

Megrendelési jegy:

Hazai Bank Részvénytársaság Nádor-utcai fiókja

Bpest, V., Nádor-u. 18.
Megrendelek önöknél a prospektusokban foglalt feltételek szerint az 1883: XXXI. t.-cz. értelmében kiállítandó részletve _____ darab Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesületi nyereménykötvényt. A vételarat darabonként _____ koronás _____ havi részletben fogom törleszteni. Az első részletet, összesen _____ kor. ma postautalványon küldtem címükre.

Kelt _____

A megrendelő neve: _____

(olvasható aláírás)

Pontos lakáscíme: _____